

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DU JARDIN D'ENFANT N° 4, SIS RUE LOCQUENGHIEN N° 16 A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT HET GEHEEL VAN DE KINDERTUIN 4, GELEGEN LOCQUENGHIENSTRAAT 16 TE BRUSSEL.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, notamment l'article 4;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid artikel 4;

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 18 et 23;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed, inzonderheid de artikels 18 en 23;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

A R R E T E :

B E S L U I T :

Article 1er. Le présent arrêté règle une matière visée aux articles 3 et 39 de la Constitution.

Artikel 1. Door dit besluit wordt een materie geregeld bedoeld bij de artikels 3 en 39 van de Grondwet.

Article 2. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure de classement comme monument, en raison de sa valeur historique et artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, du jardin d'enfant n° 4, sis rue Locquenghien n° 16 à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 12ème division, section N, 1ère feuille, parcelle n° 76 B.

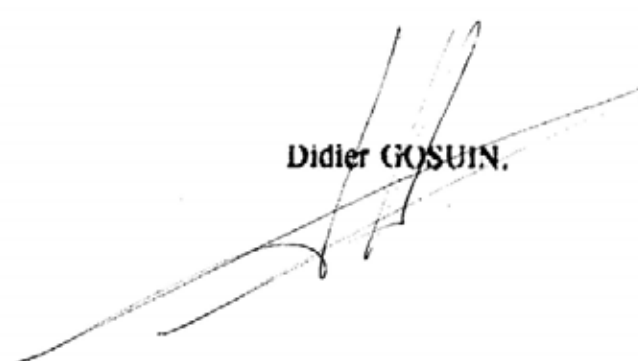
Article 3. - La zone de protection relative à l'immeuble décrit ci-dessus est délimitée sur le plan joint à l'arrêté. Elle concerne la voirie ainsi que les immeubles sis rue Locquenghien n°s 15-41; 4A-30; rue d'Ophem, n°s 25 a-b; 26-40 à Bruxelles et connus au cadastre de Bruxelles, respectivement, 12ème division, section N, 1ère feuille, parcelles n°s 136 H, 136 G; 112 D, 110 Hb, 110 Gb, 110 Fb, 110 Eb, 110 R4, 110 T11, 110 B13, 110 S13; 133 M, 133 L, 105 C, 106 C2, 106 D2, 109 G, 108 V, 43 G, 110 K9; 113 B, 114, 104 C, 103 C, 102 C, 133 L.

Bruxelles, le 19/5/94

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

Artikel 2. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed wordt de toelating verleend tot opening van de procedure tot bescherming als monument, omwille van haar historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van de kindertuin 4, gelegen Locquenghienstraat 16 te Brussel bekend ten kadaster te Brussel, 12de afdeling, sectie N, 1ste blad, perceel nr 76 B.

Artikel 3. - De vrijwaringszone van het hierboven beschreven gebouw wordt afgebakend, zoals aangeduid op het plan bijgevoegd aan het besluit. Ze betreft de wegenis alsook de gebouwen gelegen Locquenghienstraat 15-41; 4A-30; Oppemstraat 25 A-B; 26-40 te Brussel, en bekend ten kadaster te Brussel, respectievelijk, 12 afdeling, sectie N, 1ste blad, percelen nrs 136 H, 136 G; 112 D, 110 Hb, 110 Gb, 110 Fb, 110 Eb, 110 R4, 110 T11, 110 B13, 110 S13; 133 M, 133 L, 105 C, 106 C2, 106 D2, 109 G, 108 V, 43 G, 110 K9; 113 B, 114, 104 C, 103 C, 102 C, 133 L.

Brussel, 19/5/94

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

**ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT
DE LA TOTALITE DU JARDIN
D'ENFANT N° 4, SIS RUE
LOCQUENGHIEN N° 16 A
BRUXELLES.**

**BESLUIT VAN DE REGERING VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST HOUDENDE OPENING VAN
DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT HET GEHEEL VAN
DE KINDERTUIN 4, GELEGEN
LOCQUENGHIENSTRAAT 16 TE
BRUSSEL.**

**DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET
SELON L'ARTICLE 2, §1er DE
L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993**

**BEKNOPTE BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS ARTIKEL 2, 1ste § VAN
DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART
1993.**

Vu pour être annexé à l'arrêté du 19/5/94

**Gezien om bij het besluit van 19/5/94
gevoegd te worden.**

**Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,**

**De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,**

Charles PICQUE

**Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.**

**De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.**

Didier GOSUIN.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Monument

Commune : BRUXELLES
Dénomination : Jardin d'Enfants n° 4
Adresse : Rue Locquenghien n° 16

Référence cadastrale : Bruxelles, 12ème division, section N, 1ère feuille, parcelle n° 76b

Description sommaire :

Le Jardin d'Enfants n° 4 de la Ville de Bruxelles se situait à l'origine dans la rue de Flandre . Le Collège communal décida en 1888 de l'installer dans la rue Locquenghien, dans les anciens locaux de la Chapelle Sainte-Croix. Ces locaux furent vite saturés par le nombre croissant d'élèves de telle sorte que de nouvelles inscriptions durent être refusées.

C'est pourquoi la Ville de Bruxelles décida en 1903 de construire une nouvelle école au même emplacement et profita de l'occasion pour assainir le quartier.

Pour la construction de la nouvelle école, on fit appel à l'architecte F. SYMONS, membre de la SCAB, et celui-ci réalisa les plans en 1904.

L'inauguration officielle eut lieu en 1908.

Ce complexe scolaire remarquable fut construit en style Art Nouveau et conçu en deux sections : un jardin d'enfants et une école ménagère.

La conciergerie et l'entrée commune aux deux sections sont disposées côté rue. Dans l'alignement de ceux-ci se trouvent les bureaux de la direction et le remarquable préau du jardin d'enfants.

La partie nord est composée d'une aile comprenant les locaux répartis sur deux niveaux autour de la cour de récréation. Cette aile comprend les quatre locaux d'origine du jardin d'enfants. La partie sud est entièrement occupée par l'ancienne école ménagère qui abrite différents locaux de pratiques.

La façade à rue allie briques, pierre blanche et pierre bleue. Elle comprend deux niveaux et trois travées. Les deux travées de gauche sont en ressaut et réhaussées par une frise de sgraffites

polychromes représentant des putti et des guirlandes de fruits, conçus par A. Crespin. L'ensemble est couronné par une corniche en cavet flanquée de consoles étirées et ouvragées.

Au-dessus de la porte d'entrée, à droite, se trouve une dalle qui arbore la dénomination bilingue de l'école.

Les tympans semi-circulaires sont décorés de reliefs allégoriques sculptés symbolisant l'Enseignement et les valeurs morales (coq qui chante, le hibou, la poule et ses poussins), également d'après des dessins de A. Crespin.

Le préau retient tout particulièrement l'attention. Celui-ci est rythmé par des arcades cintrées, doublées au nord d'un larmier surbaissé et décoré d'un parement de briques bicolores au registre supérieur.

La charpente est métallique. Elle est formée par une série continue de consoles et est couronnée par un lanterneau éclairé de typiques petites fenêtres à treillis.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier.

Ce remarquable complexe scolaire doit être protégé en raison de ses qualités historiques, architecturales et artistiques.

Le bâtiment fut conçu par l'architecte F. SYMONS en collaboration avec A. CRESPIN pour la décoration de la façade. Ces deux personnes sont considérées comme d'importants représentants du mouvement Art Nouveau à Bruxelles.

Cette collaboration entre différents artistes est propre à l'Art Nouveau. A. CRESPIN a réalisé, en région bruxelloise, plusieurs sgraffites caractérisés par une remarquable qualité.

Le complexe scolaire est un témoin intéressant de l'architecture scolaire du changement de siècle et il reflète les méthodes pédagogiques qui étaient alors en vigueur. Le préau remplit ici un rôle important. La plupart des écoles de la Ville de Bruxelles possèdent encore ce préau typique.

Le préau de la rue Locquenghien mérite une mention spéciale grâce à l'originalité de sa structure et l'utilisation riche et variée de matériaux.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

Monument

Gemeente : Brussel
Naam : Kindertuin nr. 4
Adres : Locquenghienstraat nr. 16
Kadastrale gegevens : Brussel, 12de afdeling, sectie N, 1ste
blad, perceel nr. 76 b.

BEKNOPTE BESCHRIJVING

De kindertuin nr. 4 van de stad Brussel was oorspronkelijk gevestigd in de Vlaanderenstraat.

In 1888 besloot het gemeentecollege om deze te verhuizen naar de Locquenghienstraat, in de voormalige schoollokalen van de Heilige Kruiskapel.

Door het toenemend aantal leerlingen bleken de lokalen vlug te klein zodat nieuwe inschrijvingen geweigerd moesten worden.

Daaron besliste de stad Brussel in 1903 om een nieuwe school te bouwen op dezelfde plaats en tegelijkertijd tot samering van de wijk over te gaan.

Voor de nieuwe school werd beroep gedaan op architect F. SYMONS, lid van de SCAB, die de plannen in 1904 realiseerde.

De officiële inhuldiging had plaats in 1908.

Dit merkwaardige schoolcomplex werd in art nouveau-stijl opgetrokken.

Het bestaat uit twee afdelingen nl. een kindertuin en een huishoudschool.

De conciërgewoning en de gemeenschappelijke inkom voor beide afdelingen bevinden zich aan de straatkant. Hierop sluiten de kantoren van directie aan evenals de prachtige overdekte speelplaats van de kindertuin.

In de N.- helft ligt de L vormige vleugel met klaslokalen bestaande uit twee bouwlagen rondom de speelplaats. Deze vleugel bevat de 4 oorspronkelijk klassen van de kindertuin. De Z.- helft, wordt in beslag genomen door de vroegere huishoudschool die ingedeeld is in diverse praktijklokalen.

Het schoolgebouw heeft aan de straatkant een lijstgevel van baksteen, natuursteen en hardsteen.

De gevel telt twee bouwlagen en drie traveën. De twee linkertraveën vormen een risaliet dat opgehoogd is door een fraaie polychrome sgraffitofries met de voorstelling van putti en vruchtenguirlandes, ontworpen door A. Crespin, omlopend om de loopvelden van de boogvensters.

Het geheel wordt bekroond door een kwartholle kroonlijst tussen

uitgelengde bewerkte postamenten.

De inkomdeur, rechts, heeft bovenaan een gevelplaat met tweetalig opschrift met de benaming van de school.

De rondboogvelden bevatten beeldhouwde allegorische reliëfs met de voorstelling van het onderwijs en de morele deugden (kraaiende haan, uil en hen met kuikens) eveneens naar een ontwerp van A. Crespin.

Zeer markant is de overdekte speelplaats die geritmeerd wordt door rondbogen onder een gedrukte spitsbooglijst aan de N. kant en versierd met een parement van tweekleurige baksteen in het bovenste register.

De kapconstructie is in ijzer. Zij bestaat uit een omlopende consolenrij en een lantaarn met typische rondboogvensters met treillage. Dit geheel wordt bekroond door een beglaasd bovenlicht.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed .

Dit markante schoolgebouw in art nouveau-stijl dient beschermd te worden om historische, artistieke en architecturale redenen. Het gebouw werd ontworpen door architect F. SYMONS, in samenwerking met A. CRESPIN voor de geveldecoratie. Beiden worden beschouwd als belangrijke vertegenwoordigers voor de art nouveau-richting in Brussel.

Typisch voor de art nouveau is de samenwerking tussen verschillende kunstenaars.

A. CRESPIN heeft meerdere sgraffiti gerealiseerd in de Brusselse regio die gekenmerkt worden door een uitzonderlijke kwaliteit.

Het schoolgebouw is een interessante getuige van de schoolarchitectuur uit de eeuwwisseling en weerspiegelt de pedagogische methoden die toen in voege waren. De overdekte speelplaats speelde hier een belangrijke rol. De meeste scholen van de stad Brussel bezitten nog deze typische overdekte speelplaats. De overdekte speelplaats van de Locquenghienstraat verdient wel een aparte vermelding door haar originaliteit in vormgeving en haar rijk en gevarieerd materiaal gebruik.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT
DE LA TOTALITE DU JARDIN
D'ENFANT N° 4, SIS RUE
LOCQUENGHIEN N° 16 A
BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE REGERING VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST HOUDENDE OPENING VAN
DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT HET GEHEEL VAN
DE KINDERTUIN 4, GELEGEN
LOCQUENGHIENSTRAAT 16 TE
BRUSSEL.

**DELIMITATION DE LA ZONE
DE PROTECTION**

**AFBAKENING VAN DE
VRIJWARINGSZONE**

Vu pour être annexé à l'arrêté du 19/5/94

Gezien om bij het besluit van 19/5/94
gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICOT

Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.

De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

